

คำวินิจฉัยของ ดร.เสาวนีย์ อัครโรจน์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๒๕/๒๕๕๘

วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

เรื่อง คณะรัฐมนตรีขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ กรณีมีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารกับคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารกับวุฒิสภา และสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ด้วยคณะรัฐมนตรีขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ กรณีมีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารกับคณะกรรมการ ป.ป.ช. สำนักงาน ป.ป.ช. และปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารกับวุฒิสภา และสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ว่า การกระทำของคณะกรรมการ ป.ป.ช. กับสำนักงาน ป.ป.ช. และวุฒิสภากับสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาเป็นการกระทำที่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ และคณะกรรมการ ป.ป.ช. กับสำนักงาน ป.ป.ช. และวุฒิสภากับสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ต้องอยู่ในบังคับแห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ หรือไม่

๑. สรุปข้อเท็จจริง

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องสรุปความได้ดังนี้

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (คณะกรรมการ ป.ป.ช.) พร้อมด้วยสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) และวุฒิสภากับสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ได้ปฏิเสธคำสั่งของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมาย ที่เรียกเอกสารหรือพยานหลักฐาน และปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม ฯ ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๓๒ ประกอบมาตรา ๓๕ โดยอ้างความเป็นองค์กระอิสระตามรัฐธรรมนูญและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม ฯ ได้เรียกให้สำนักงาน ป.ป.ช. ส่งเอกสารหรือพยานหลักฐานเพื่อประกอบการพิจารณาอุทธรณ์ของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม ฯ และกรณีที่ได้มีคำวินิจฉัยเป็นที่สุดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. และสำนักงาน ป.ป.ช. เปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองให้แก่ประชาชนผู้ใช้สิทธิตามกฎหมาย แต่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๒๐ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ปฏิเสธคำสั่งของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม ฯ ที่เรียกเอกสารหรือพยานหลักฐานและปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม ฯ จึงมีปัญหาว่าการกระทำของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นการกระทำที่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ และคณะกรรมการ ป.ป.ช. และสำนักงาน ป.ป.ช. ต้องอยู่ในบังคับแห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไม่

นอกจากนั้น การที่คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม ฯ มีคำสั่งเรียกเอกสารเพื่อประกอบการพิจารณาอุทธรณ์ โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๒ ประกอบมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และได้มีคำวินิจฉัยให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองให้แก่ประชาชนผู้ใช้สิทธิอุทธรณ์ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ แต่สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาพฏิเสธการส่งเอกสารเพื่อประกอบการพิจารณาอุทธรณ์และปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม ฯ โดยอ้างว่าข้อมูลข่าวสารนั้นเป็นข้อมูลข่าวสารที่ได้จากการตรวจสอบประวัติและความประพฤติของคณะกรรมการวิสามัญเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติและความประพฤติของบุคคลที่ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งกรรมการการเลือกตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างซึ่งเป็นการปฏิบัติหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๓๕ และสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาเป็นเพียงหน่วยงานที่เก็บรักษาเอกสารดังกล่าวไว้แทนวุฒิสภาเท่านั้น อันเป็นการปฏิบัติตามมติของวุฒิสภาและคณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภาที่ต้องไม่ส่งเอกสารตามคำสั่งเรียกและไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม ฯ จึงมีปัญหาว่า การกระทำความดังกล่าวของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาเป็นการกระทำที่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่และข้อมูลดังกล่าวเป็นข้อมูลที่ต้องอยู่ในบังคับของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไม่

คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเห็นว่า มีกรณีที่เป็นปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. สำนักงาน ป.ป.ช. วุฒิสภา และสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา กับคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร จึงมีมติให้เสนอเรื่องดังกล่าวให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖

คณะรัฐมนตรีโดยปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีจึงส่งคำร้องลงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๔๗ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ ว่ากรณีมีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย ซึ่งคณะรัฐมนตรีเป็นผู้มีอำนาจแต่งตั้งตามข้อเสนอของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ กับคณะกรรมการ ป.ป.ช. สำนักงาน ป.ป.ช. และวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ว่า การกระทำของคณะกรรมการ ป.ป.ช. กับสำนักงาน ป.ป.ช. และวุฒิสภา กับสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา เป็นการกระทำที่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ และคณะกรรมการ ป.ป.ช. กับสำนักงาน ป.ป.ช. และวุฒิสภา กับสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาต้องอยู่ในบังคับแห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไม่

๒. ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาวินิจฉัย

พิจารณาจากคำร้องของผู้ร้องและเอกสารประกอบคำร้องแล้วมีประเด็นที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยว่าการกระทำของคณะกรรมการ ป.ป.ช. กับสำนักงาน ป.ป.ช. และวุฒิสภา กับสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ที่ปฏิเสธคำสั่งของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมาย ที่เรียกเอกสารหรือพยานหลักฐานและปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม ฯ ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๓๒ ประกอบมาตรา ๓๕ โดยอ้างความเป็นองค์กรอิสระ เป็นการกระทำที่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ และคณะกรรมการ ป.ป.ช. กับสำนักงาน ป.ป.ช. และวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาต้องอยู่ในบังคับแห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไม่

อย่างไรก็ตามก่อนที่จะพิจารณาประเด็นปัญหาดังกล่าวจำเป็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาในเบื้องต้นว่า คำร้องของคณะรัฐมนตรีที่ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย เป็นคำร้องที่อยู่ในอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ ที่จะรับไว้พิจารณาวินิจฉัยหรือไม่ ซึ่งมีหลักกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

มาตรา ๒๖๖ บัญญัติว่า

“ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรต่าง ๆ ตามรัฐธรรมนูญ ให้องค์กรนั้นหรือประธานรัฐสภา เสนอเรื่องพร้อมความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัย”

พิจารณาแล้วเห็นว่าคำร้องที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัยตามมาตรา ๒๖๖ นั้น ต้องเป็นกรณีที่มีลักษณะดังต่อไปนี้

(๑) ผู้มีอำนาจเสนอเรื่องพร้อมความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัย คือ องค์กรที่มีปัญหา หรือประธานรัฐสภา ซึ่งในกรณีตามคำร้องนี้ผู้ที่เสนอเรื่อง คือ คณะรัฐมนตรีเป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญ เพราะเป็นองค์กรที่จัดตั้งและกำหนดอำนาจหน้าที่ไว้ในรัฐธรรมนูญ ตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ที่ ๒๖/๒๕๔๓ ลงวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๔๓

(๒) เป็นกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ ซึ่งอาจเป็นเรื่ององค์กรตามรัฐธรรมนูญตั้งแต่สององค์กรขึ้นไปมีปัญหาโต้แย้งกันว่าองค์กรหนึ่งใช้อำนาจหน้าที่ล่วงล้ำหรือกระทบกระเทือนอำนาจหน้าที่ขององค์กรอื่น หรือเป็นเรื่องมีปัญหาเรื่องการใช้อำนาจหน้าที่ขององค์กรใดองค์กรหนึ่ง ซึ่งเป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรนั้น ในกรณีนี้มีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และวุฒิสภาซึ่งเป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญแล้ว แต่ยังมีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยเกี่ยวกับคณะรัฐมนตรีว่า มีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะรัฐมนตรีหรือไม่

พิเคราะห์แล้ว ในกรณีนี้เป็นเรื่องที่มีปัญหาขององค์กรตามรัฐธรรมนูญคือคณะรัฐมนตรีแล้ว เนื่องจากมีความเชื่อมโยงเกี่ยวข้องระหว่างคณะรัฐมนตรี สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ และคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เป็นส่วนราชการในสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี ตามข้อ ๓ (๓) ของกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๕ มีหน้าที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับงานต่าง ๆ รวมทั้งงานวิชาการและธุรการให้แก่คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารและมีอำนาจหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารของราชการตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และตามกฎกระทรวง ฯ

คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการประกอบด้วยรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นประธาน ข้าราชการระดับปลัดกระทรวง และผู้ทรงคุณวุฒิอื่นจากภาครัฐและเอกชนจำนวนเก้าคน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๒๗ ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ต่าง ๆ และการพ้นตำแหน่ง ตามมาตรา ๒๘ และมาตรา ๓๐

มาตรา ๒๗ บัญญัติว่า

“ให้มีคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ประกอบด้วยรัฐมนตรี ซึ่งนายกรัฐมนตรี มอบหมายเป็นประธาน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงพาณิชย์ เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ผู้อำนวยการสำนักข่าวกรองแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ และผู้ทรงคุณวุฒิอื่นจากภาครัฐและภาคเอกชน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง อีกเก้าคนเป็นกรรมการ

ให้ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งข้าราชการของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีคนหนึ่ง เป็นเลขานุการ และอีกสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ”

มาตรา ๒๘ บัญญัติว่า

“คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) สอดส่องดูแลและให้คำแนะนำเกี่ยวกับการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐและหน่วยงาน ของรัฐในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) ให้คำปรึกษาแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ตามที่ได้รับคำขอ

(๓) เสนอแนะในการตราพระราชกฤษฎีกาและการออกกฎกระทรวงหรือระเบียบของ คณะรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัตินี้

(๔) พิจารณาและให้ความเห็นเรื่องร้องเรียนตามมาตรา ๑๓

(๕) จัดทำรายงานเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้เสนอคณะรัฐมนตรีเป็นครั้งคราว ตามความเหมาะสม แต่อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

(๖) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้

(๗) ดำเนินการเรื่องอื่นตามที่คณะรัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรีมอบหมาย”

มาตรา ๓๐ บัญญัติว่า

“นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งตามมาตรา ๒๗ พ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) คณะรัฐมนตรีให้ออกเพราะมีความประพฤติเสื่อมเสีย บกพร่อง หรือไม่สุจริตต่อหน้าที่ หรือหย่อนความสามารถ

.....”

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ประกอบด้วยบุคคลที่แต่งตั้งโดยคณะรัฐมนตรี ตามข้อเสนอของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ

มาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า

“ให้มีคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาต่าง ๆ ตามความเหมาะสม ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งตามข้อเสนอของคณะกรรมการ มีอำนาจหน้าที่พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่ง มิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๔ หรือมาตรา ๑๕ หรือคำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้านตามมาตรา ๑๗ และคำสั่งไม่แก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามมาตรา ๒๕”

คณะรัฐมนตรีมีหน้าที่บริหารราชการแผ่นดินตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๐๑ ซึ่งในการบริหารราชการแผ่นดินต้องดำเนินการตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ กฎหมาย และนโยบายที่แถลงไว้ต่อรัฐสภา และต้องรับผิดชอบต่อสภาผู้แทนราษฎรในการปฏิบัติหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ ซึ่งในกรณีนี้คณะรัฐมนตรีเป็นผู้รับผิดชอบกฎหมายและการดำเนินการตามกฎหมาย คือ พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐

นอกจากคณะรัฐมนตรีเป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญ และคณะรัฐมนตรีก็มีความเกี่ยวข้องกับคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเนื่องจากเป็นผู้แต่งตั้งและควบคุมดูแลทั้งคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการและคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารด้วย สิทธิในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของราชการเป็นสิทธิที่สำคัญของบุคคลซึ่งรัฐธรรมนูญรับรองไว้และได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติ

ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ เพื่อให้ประชาชนได้มีโอกาสรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินการต่าง ๆ ของรัฐเพื่อให้ประชาชนจะได้อย่างสามารถแสดงความคิดเห็นและใช้สิทธิทางการเมืองได้ โดยถูกต้องกับความเป็นจริง อันเป็นการส่งเสริมให้มีการพัฒนาระบบประชาธิปไตยให้มั่นคงและจะให้ประชาชนมีโอกาสรู้ถึงสิทธิหน้าที่ของตนมากยิ่งขึ้น ดังนี้

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๘ บัญญัติว่า “บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับทราบข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น เว้นแต่การเปิดเผยข้อมูลนั้นจะกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ ความปลอดภัยของประชาชน หรือส่วนได้เสียอันพึงได้รับความคุ้มครองของบุคคลอื่น ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ”

ดังนั้น การที่รัฐธรรมนูญ และพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ บัญญัติให้ความสำคัญกับสิทธิของประชาชนดังกล่าวโดยให้จัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการที่อยู่ในความควบคุมดูแลของนายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรี และการที่คำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้เป็นที่สุดและในการมีคำวินิจฉัยจะมีข้อสังเกตเสนอต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเพื่อให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องปฏิบัติเกี่ยวกับกรณีใดกรณีหนึ่งตามที่เห็นสมควรได้และหากมีปัญหาที่สามารถเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อแก้ไขปัญหา เช่น เมื่อมีการไม่ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการก็มีอำนาจที่จะเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายดังกล่าว คณะรัฐมนตรีจึงต้องดำเนินการตามกฎหมายนั้นและเป็นปัญหาของคณะรัฐมนตรีในการบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายนั้น ดังนั้น กรณีปัญหาดังกล่าวนี้ย่อมเป็นเรื่องที่เป็นปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะรัฐมนตรี คณะรัฐมนตรีจึงมีอำนาจเสนอคำร้องเพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยประเด็นปัญหาที่กล่าวมาแล้วได้ จึงวินิจฉัยให้รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖

ศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ อัสวโรจน์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ